

През това време избухва катастрофа, която причинява възстанието през 1830 година. Всичките умове са заети от това брожение, и най-добрите синове на Полша требвало да понесат доброволно или принудително изгнание. Отчаяние завладява полските бежанци; най-видният из тях, Мицкевич, почва да пише в пророчески тон и форма своите „Книги за полския народ и неговото изгнание“

В тях той прокарва такива възгледи:

В Полша всякога е царувала идеална свобода и католицизъм: Полша загива защото в нея не са кланят на идола на ползата. Сега тя е унижена, потъпкана; поляците са длъжни да са превъзмогнат в тази воля Божия, с която Христос е отдал себе си на разпятие. Но когато дойде часът за възкресението на Полша, тогава нещастното кралство ще се пробуди за живота в нова красота, пречистено от изпитанията. Когато възкръстне Полша — войни нема да има. Тя страда за цяла Европа. Емигрантите са тези божи пратеници, които Всевишния разпръсна по всички страни, за да възвърнат всичките народи към Бога чрез словото и примера.

В това време сред емигрантите са явява религиозния мечтател — Товянски, человек малко образован, който откри за себе си оригиналното учение за невидимия мир и за преселение на душата. Товянски става злия гений на емиграцията, особено, когато му се отдава да изцери душевно разстроената жена на Мицкевича. Емигрантите тжй силно чувствуваг нещастиято на своята родина, защото в собствените си семейства са виждали как гине техната народност. Склони към фатализам и вяра в чудесата, те намират утешение в поддръжание учението на Товянски. Той изисквал от своите привърженици, те да се откажат от всека литературна работа. И успява да склони на това Мицкевича. В разцвет на възраст (тридесет годишен) Мицкевия захвърля перото и се отрича за винаги от художествено творчество. Наистина след това той написва Историята на славянските литеретури, ала тя е интересна само за това, че е написана от Мицкевич. Научно значение, обаче тя нема. Словацки, още по-склонен към вярата в духовете, сжщо попада под влиянието на Товянски. Красински повече от всички се противи на това течение, ала и той му се подчинява, тжй като е бил предразположен към него.

Последня цел на месианистите, които скжрбят над развалините на Полша, е въздушевлението от истенското християнско челоличество; ядро на такова челоличество по тяхното убеждение, представлява простия славянски народ. Идеалът им е в нещо подобно на семейната община